

Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen

Inhoudsopgave

.....	0
Inleiding medicijnverstrekking en medisch handelen.....	2
1. Leerling wordt ziek op school of krijgt een ongeluk.....	3
2. Het verstrekken van medicijnen.....	5
2.1 Het bestuur neemt hierin het volgende standpunt in:	5
2.2 Binnen Paraat scholen wordt de volgende procedure gehanteerd:	5
3. Medische handelingen	8
Bijlage 1 Verklaring toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek.	10
Bijlage 2: Verklaring toestemming tot het uitvoeren van medische handelingen.....	12
Bijlage 3: Verklaring bekwaam uitvoeren van medische handelingen (Bekwaamheidsverklaring).....	14
Bijlage 4: Hoe te handelen bij een calamiteit? (richtlijnen)	15
Bijlage 5 Standpunt van het bestuur	16

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 1 van 16

Inleiding medicijnverstrekking en medisch handelen

Personeelsleden op scholen worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Ook krijgen scholen steeds vaker het verzoek van ouders/verzorgers om hun kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. Met het oog op de gezondheid van leerlingen is het van groot belang, dat personeelsleden in alle situaties zorgvuldig handelen. Zij moeten daarbij over de vereiste bekwaamheid beschikken.

Personeelsleden en de directie moeten zich realiseren dat wanneer zij fouten maken of zich vergissen, zij voor deze foute handelingen of vergissingen aansprakelijk gesteld kunnen worden. Daarom geeft het bestuur in dit protocol aan hoe scholen in deze situaties kunnen handelen.

Uitgangspunt van dit protocol is dat er geen medicijnen worden verstrekt aan leerlingen.

Er zijn drie te onderscheiden situaties:

1. de leerling wordt ziek op school of krijgt een ongeluk (zie hoofdstuk 1);
2. het verstrekken van medicijnen (zie hoofdstuk 2);
3. reguliere medische handelingen (zie hoofdstuk 3).

De eerste situatie laat de school en de leerkracht geen keus. De leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en de leerkracht moet direct bepalen hoe hij/zij moet handelen.

In levensbedreigende situaties bestaat er voor elke burger- dus ook voor de leerkracht- een wettelijke verplichting tot het verlenen van hulp, voor zover het leven van de hulpverlener daarbij niet in gevaar komt.

Bij de tweede en de derde situatie kan de directie kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling.

Voor de individuele medewerker van Paraat scholen geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij/zij zich niet bekwaam acht.

Het protocol heeft tot doel de school een handreiking te bieden voor het beantwoorden van de vragen:

- Hoe te handelen als er een kind ziek wordt tijdens schooltijd?
- Hoe te reageren op een vraag van ouders/verzorgers inzake het toedienen van medicijnen door personeelsleden van de school?
- Hoe te reageren op een vraag van ouders/verzorgers inzake het verrichten van medische handelingen door personeelsleden van de school?

Door het toepassen van het protocol besluit de school niet automatisch aan alle verzoeken van ouders/verzorgers mee te werken, maar wel hoe op een verzoek kan worden gereageerd, welke consequenties een besluit tot medewerking heeft en op welke wijze een verleende medewerking het best formeel gestalte kan krijgen.

NB: dit protocol voorziet in richtlijnen waarbij voor alle betrokken partijen de beste voorwaarden worden georganiseerd, maar in de praktijk zal bij spoedgevallen altijd een afweging tussen protocollaire en pragmatische zaken moeten plaatsvinden.

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 2 van 16

1. Leerling wordt ziek op school of krijgt een ongeluk

Regelmatig komt een leerling 's morgens gezond op school en krijgt hij of zij tijdens de schooluren last van hoofd-, buik- of andere soorten pijn. Ook kan een leerling bijvoorbeeld door een insect gestoken worden. Eerder was het zo dat een personeelslid – zonder eerst toestemming te vragen aan de ouders/verzorgers - een “paracetamolletje” verstrekte of Azaron op de plaats van een insectenbeet wreef. Op veel scholen gebeurt dat al niet meer.

Een probleem bij het meteen reageren met een middelje is dat in zijn algemeenheid een personeelslid niet deskundig is om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden.

Uitgangspunt moet zijn dat er geen medicijnen (dus ook geen drogistenmedicijnen) worden verstrekt en dat een leerling die ziek is geworden, naar huis moet.

Binnen Paraat scholen wordt de volgende procedure gehanteerd.

- In geval van ziekte neemt de leerkracht (of een andere medewerker) contact op met de ouders/verzorgers om te overleggen wat er moet gebeuren.
 - Is er iemand thuis om het kind op te vangen?;
 - Wordt het kind opgehaald of moet het kind naar huis worden gebracht?;
 - Moet het kind naar een huisarts?
- Vraag informatie over de leerling op bij de leerling-administratie en kijk of er speciale (medische) notities zijn betreffende deze leerling;
- Ook wanneer ingeschat wordt dat het kind met een eenvoudig middel gebaat is, wordt hierover eerst contact gezocht met de ouders/verzorgers en wordt hen toestemming gevraagd om een bepaald middel te verstrekken.
- Is het niet mogelijk de ouders/verzorgers, of andere aangewezen vertegenwoordigers, te bereiken dan kan de betrokken medewerker, na consultatie van een collega, besluiten om zelf een eenvoudig middel te geven.
- Personeelsleden van Paraat scholen dienen zich te allen tijde te blijven realiseren dat zij geen arts zijn en dienen bij twijfel altijd een (huis)arts te raadplegen.
- De betrokken medewerker dient het zieke kind te blijven observeren om te bezien hoe de (ziekte)situatie zich ontwikkelt en dient daarnaar te handelen.
- Enkele zaken waarop gelet moet worden zijn:
 - Toename van pijn;
 - Signalen van misselijkheid;
 - Verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen);
 - Verandering van huidkleur (bijv. erg bleke of hoogrode kleur, er ‘grauw’ uitzien)
 - Verandering van gedrag (bijv. toenemende onrust, afnemen van alertheid)

Uitgangspunt is: men handelt zo zorgvuldig mogelijk en conform protocol, dat aan alle personeelsleden is uitgereikt en dat ook de ouders/verzorgers kennen.

Tips:

- a. zorg dat de waarschuwingsnummers (van ouders/verzorgers) in de leerlingenadministratie staan en jaarlijks worden geactualiseerd;
- b. zorg voor een verantwoordelijke voor het invoeren van wijzigingen als ouders/verzorgers dit doorgeven via directie of administratie;

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 3 van 16

- c. zorg voor een uitdraai (AVG proof), zodat elke leerkracht de waarschuwingsnummers meteen ter beschikking heeft;
- d. neem in deze lijst ook bekende gegevens m.b.t. allergieën en/of medicijngebruik op (zoals deze door de ouders/verzorgers gemeld werden bij aanmelding) en
- e. maak van levensbedreigende zaken (bijv. een noten- of bijensteekallergie) een aparte vermelding in een gekleurd veld op de lijst.

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 4 van 16

2. Het verstrekken van medicijnen

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan pufjes voor astma of antibiotica of een spuit voor behandeling van de gevolgen van allergieën, of iets dergelijks. Ouders/verzorgers vragen dan soms aan de directie of een personeelslid deze middelen wil en kan verstrekken. Het verstrekken van deze middelen is een medische handeling. In deze situatie is de toestemming van de ouders gegeven, maar is het noodzakelijk deze ook schriftelijk vast te leggen. Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden.

2.1 Het bestuur neemt hierin het volgende standpunt in:

1. op school worden geen reguliere medische handelingen verricht;
2. scholen verstrekken geen regulier toe te dienen medicijnen, waarvan (het vergeten) toe (te) dienen ervan een levensgevaarlijke situatie oplevert. Het is daarmee aan de ouders/verzorgers om zorg te dragen voor het organiseren van deze zorg. Hiertoe kunnen afspraken met de school (ruimte, tijd, etc.) worden vastgelegd (bijlage 2) en
3. voor leerlingen waarbij het noodzakelijk is om in een acute situatie onmiddellijk een levensreddende spuit toe te dienen (notenallergie, bijensteken etc.), kan bij de inschrijving van deze leerlingen een formulier worden ingevuld door ouders/verzorgers en directie om de zorg hieromtrent te organiseren. Op dit formulier staan de plichten van ouders/verzorgers en school omschreven en daar tekenen zij beiden voor.

2.2 Binnen Paraat scholen wordt de volgende procedure gehanteerd:

- De toestemming van de ouders wordt schriftelijk vastgelegd. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het toestemmingsformulier voor “het verstrekken van medicijnen op verzoek” dat als bijlage 1 deel uitmaakt van dit protocol.
- In dit toestemmingsformulier wordt vastgelegd:
 - om welke medicijnen het gaat;
 - hoe vaak, in welke hoeveelheden en op welke wijze ze moeten worden toegediend;
 - de periode waarin de medicijnen moeten worden toegediend;
 - de wijze van bewaren, opbergen en de wijze van controle op de vervaldatum.
- Ouders/verzorgers verzorgen een medicijninstructie, waarvan schriftelijk wordt verklaard dat die heeft plaatsgevonden.
- Vervolgens neemt de betrokken leerkracht medicijnen alleen in ontvangst van de ouders, wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het kind.
- De betrokken leerkracht leest de bijsluiters bij het medicijn, zodat hij/zij op de hoogte is van eventuele bijwerkingen.
- Verstrekking van medicijnen vindt alleen plaats volgens de afspraken vastgelegd in het toestemmingsformulier.
- De betrokken leerkracht noteert per keer op een aftekenlijst dat hij/zij het medicijn aan het kind verstrekt heeft.
- Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of er onverhoopt toch een fout wordt gemaakt bij de toediening van een medicijn, wordt direct telefonisch contact gezocht met de huisarts of specialist in het ziekenhuis en de ouders.

Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112.

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 5 van 16

Zorg in ieder geval dat alle relevante gegevens bij de hand zijn: naam, geboortedatum, adres, huisarts/specialist, het medicijn dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont etc.

Afhankelijk van de specifieke situatie/vraag van ouders kan de directie kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen. Voor de individuele leraar geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij/zij zich niet bekwaam acht.

De ouders/verzorgers tekenen ervoor dat zij:

- a. het formulier volledig naar waarheid invullen en een verklaring van de behandelend arts bijvoegen;
- b. het initiatief zullen nemen om met de personeelsleden (die na overleg met de directie vrijwillig hebben ingestemd om deze zorg op zich te nemen), in overleg te gaan om de wijze van toediening van het noodmedicijn te bespreken;
- c. het initiatief zullen nemen om minimaal één keer per drie maanden de voortgang met deze personeelsleden te bespreken;
- d. bij de start van een nieuw schooljaar contact op zullen nemen om de stand van zaken opnieuw te bespreken;
- e. direct contact op zullen nemen met de school bij verandering de medische conditie van de leerling, van het medicijn of bij verandering van de manier waarop het medicijn verstrekt moet worden of de medische handeling moet worden uitgevoerd;
- f. ervoor zorgen dat voldoende medicijn in oorspronkelijke verpakking (met etiket, voorschrift en de naam van de leerling) op school aanwezig zijn en g) zelf letten op de vervaldatum van de medicijnen.

De directie van de school tekent ervoor dat:

- a. er zorg voor wordt gedragen dat het bovengenoemde formulier met de afspraken op een voor alle betrokkenen bekende, duidelijke plaats is opgeborgen en
- b. er zorg voor wordt gedragen dat er een ruimte beschikbaar is.

Op het formulier worden daarnaast de omstandigheden waaronder de medicijnen moeten worden verstrekt verder vastgelegd:

Door het formulier zorgvuldig in te vullen en te ondertekenen, geven ouders/verzorgers duidelijk aan wat voor het welzijn van hun kind belangrijk is en de school weet precies wat moet worden gedaan en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

LET OP: het invullen en ondertekenen van het formulier, vrijwaart nooit verkeerd handelen en de consequenties daarvan! Met het protocol en het formulier zorgt de school er met name voor dat zij alles in het werk heeft gesteld om zo zorgvuldig mogelijk te handelen. Personeelsleden moeten zelfstandig kiezen voor het uitvoeren van de handelingen en mogen daartoe nooit gedwongen worden.

Enkele praktische adviezen:

- a. Als het gaat om het verstrekken van reguliere medicijnen gedurende een lange periode, dan vervult de school hierin geen rol! De ouders/verzorgers moeten het initiatief nemen voor een overleg om de reguliere medicatie te organiseren en weten dat zij daarvoor geen personeelsleden kunnen inschakelen. Wijs ze daarop bij de inschrijving.

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 6 van 16

- b. Mocht de situatie zich voordoen dat een leerling niet goed op een acut medicijn (waarvoor dus een formulier en een noodspuit aanwezig is) reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van het medicijn, dan moet direct met ouders/verzorgers, de huisarts of zelfs het ziekenhuis gebeld worden. Volg bij een ernstige situatie de richtlijnen in bijlage 3.

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 7 van 16

3. Medische handelingen

Het is van groot belang dat een langdurig ziek kind of een kind met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. Het kind heeft contact met leeftijdsgenootjes, neemt deel aan het normale leven van een schoolkind en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. Scholen (h)erkennen dat het heel belangrijk is voor het psychosociaal welbevinden van het langdurig ziek kind om, indien mogelijk, naar school te gaan.

In hoogst uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan directie en leraren vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Te denken valt aan het geven van sondevoeding of het meten van bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje.

In het algemeen worden deze handelingen door de Thuiszorg of de ouders/verzorgers zelf op school verricht. In zeer uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, wordt door de ouders/verzorgers wel eens een beroep op de directie en leerkrachten gedaan.

Wettelijke regels:

Voor de hierboven genoemde medische handelingen heeft de wetgever een aparte regeling gemaakt. De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De Wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen wordt gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan ook een aantal regels te geven zijn voor schoolbesturen en de personeelsleden als het gaat om de in de Wet BIG genoemde medische handelingen.

Bepaalde medische handelingen - de zogenaamde voorbehouden handelingen – mogen alleen worden verricht door artsen. Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet *bevoegd* is, wel de *bekwaamheid* bezit om die handelingen te verrichten.

Binnen Paraat scholen wordt de volgende procedure gehanteerd:

- In principe worden medische handelingen door de Thuiszorg of de ouders/verzorgers zelf op school verricht. Ouders/verzorgers hebben van tevoren overleg met de directie over:
 - wie naar school komt om de handeling(en) uit te voeren;
 - wanneer de handeling moet/kan plaatsvinden;
 - de ruimte waar de handeling kan plaatsvinden;
 - hoe te handelen als iets verkeerd gaat (bijv. de verpleegkundige verschijnt niet of niet op de afgesproken tijd of er volgt een onverwachte reactie op de handeling);
 - wie in het oog houdt of alles verloopt zoals afgesproken is (denk hierbij ook aan de situatie dat de reguliere leerkracht afwezig is);
 - wijze en tijd van informeren als er een wijziging in de afspraken komt.
- Slechts in zeer uitzonderlijke situaties (veelal als die langer bestaat of blijft bestaan) kan door ouders/verzorgers een beroep gedaan worden op de school.
- Afhankelijk van de situatie kan de directie kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het uitvoeren van medische handelingen. Voor de individuele leraar geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij/zij zich niet bekwaam acht.
- Wordt overeengekomen dat de school de medische handelingen gaat verrichten, dan verlenen de ouders daarvoor schriftelijke toestemming middels het daarvoor ontwikkelde

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 8 van 16

toestemmingsformulier voor het uitvoeren van medische handelingen. (Bijlage 2 bij dit protocol).

- Bepaalde medische handelingen mogen alleen worden verricht door artsen. Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. Dit is voor de gezondheidszorg geregeld in de Wet BIG (zie hierboven).
 - De betreffende leraar moet door een handelingsbevoegd persoon een gedegen instructie krijgen hoe de handelingen uitgevoerd moeten worden.
 - Het naar tevredenheid uitvoeren van de handeling wordt schriftelijk vastgelegd in een bekwaamheidsverklaring, die als bijlage 3 deel uitmaakt van dit protocol.
 - Op deze wijze handelt een leraar in opdracht van een arts die hem bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van de medische handeling.
- Mocht zich ten gevolge van de medische handeling een calamiteit voordoen, dan neemt de betrokken leraar direct contact op met de huisarts en/of specialist van het kind. Bij een zeer ernstige situatie wordt direct het **landelijke alarmnummer 112** gebeld.

Door te handelen conform dit protocol wordt bereikt dat een zo groot mogelijke zekerheid kan worden geboden aan het kind, de ouders, de betrokken leraar, de directie en Paraat scholen. Neemt niet weg dat er tijdens het toedienen van medicijnen, dan wel het verrichten van medische handelingen situaties kunnen ontstaan die schade toebrengen aan het welzijn en de gezondheid van de leerling.

Zowel de betrokken leraar als Paraat scholen zouden daarvoor zowel civielrechtelijk (betalen van schadevergoeding) als ook strafrechtelijk (mishandeling) aansprakelijk gesteld kunnen worden. Voordat personeelsleden binnen Paraat scholen overgaan tot het verrichten van medische handelingen, dan wel op verzoek van de ouders/verzorgers medicijnen verstrekken, dienen de ouders/verzorgers Paraat scholen en de betrokken leraar/directie te vrijwaren van enige aansprakelijkheidsstelling.

Derhalve is in bijlage 1 en bijlage 2 een vrijwaringverklaring opgenomen, die door ouders/verzorgers van de betreffende leerling moet worden ondertekend.

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 9 van 16

Bijlage 1 Verklaring toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek.

Ondergetekende(n), ouder(s)/verzorgers van hierna genoemde leerling, geeft/geven toestemming tot het verstrekken van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

Naam leerling:	
Geboortedatum:	
Adres:	
Postcode en plaats:	

Naam huisarts:		Naam specialist:	
Telefoon:		Telefoon:	

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte/aandoening:

--

Naam van het medicijn:

--

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

	uur		uur
	uur		uur

Medicijn(en) mag/mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s)

--

Dosering van het medicijn:

--

Wijze van toediening medicijn:

--

Wijze van bewaren medicijn:

--

Controle op vervaldatum door:

--

De ouder(s)/verzorger(s) van bovengenoemde leerling,

- geeft/geven hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leerkracht, die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijn(en).
- verklaart/verklaren dat het nadrukkelijk op hun eigen verzoek is dat er, conform de afspraken in deze 'verklaring toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek', door hieronder genoemde leerkracht, personeel van Paraat scholen, medicijn(en) worden toegediend aan bovengenoemde leerling.
- verklaart/verklaren dat hen bekend is dat aan het verstrekken van medicijnen risico's zijn verbonden.
- verklaart/verklaren dat zij ten opzichte van hieronder genoemde leerkracht en diens formele werkgever, Paraat scholen afzien van elke vorm van civielrechtelijke (betaling van schadevergoeding), dan wel strafrechtelijk (mishandeling) aansprakelijkheidstelling wanneer het verstrekken van medicijnen onverhoopt schade toebrengt aan het welzijn en de gezondheid van bovengenoemde leerling.

Medicijninstructie	
Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen	
Deze instructie is gegeven op:	
Door (naam)	
Functie	
Instelling	
Aan:	
Functie:	
Van (naam school en plaats):	

De ouder(s)/verzorger(s) begrijpen dat deze toestemming en verklaring als overeenkomst bindend is en verklaren het document uit vrije wil te hebben ondertekend.

(handtekening)

(handtekening)

Naam: _____

Plaats en datum: _____

Bijlage 2: Verklaring toestemming tot het uitvoeren van medische handelingen.

Ondergetekende(n), ouder(s)/verzorgers van hierna genoemde leerling, geeft/geven toestemming voor uitvoering van zogenoemde 'medische handeling' op school bij:

Naam leerling:	
Geboortedatum:	
Adres:	
Postcode en plaats:	

Naam huisarts:		Naam specialist:	
Telefoon:		Telefoon:	
Telefoon ouders thuis:		Medisch contactpersoon:	
Mobiel nr. ouders:		Telefoon:	

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school bij de leerling nodig is:

--

Omschrijving van de uit te voeren 'medische handeling':

--

De 'medische handeling' dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

	uur		uur
	uur		uur

De 'medische handeling' mag alleen worden uitgevoerd in de volgende situatie:

--

De manier waarop de 'medische handeling' moet worden uitgevoerd:

--

Eventuele extra opmerkingen:

--

Bekwaamheidsverklaring aanwezig?: Ja / Nee

De ouder(s)/verzorger(s) van bovengenoemde leerling,

- geeft/geven hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leerkracht, die daarvoor een instructie heeft gehad, toestemming voor het uitvoeren van de in deze verklaring beschreven 'medische handeling'.
- verklaart/verklaren dat het nadrukkelijk op hun eigen verzoek is dat er, conform de afspraken in deze 'verklaring toestemming tot het uitvoeren van medische handelingen', door hieronder genoemde leerkracht, personeel van Paraat scholen, 'medische handelingen' worden verricht bij bovengenoemde leerling.
- verklaart/verklaren dat hen bekend is dat aan het uitvoeren van medische handelingen risico's zijn verbonden.
- verklaart/verklaren dat zij ten opzichte van hieronder genoemde leerkracht en diens formele werkgever, Paraat scholen afzien van elke vorm van civielrechtelijke (betaling van schadevergoeding), dan wel strafrechtelijk (mishandeling) aansprakelijkheidstelling wanneer het uitvoeren van medische handelingen onverhoopt schade toebrengt aan het welzijn en de gezondheid van bovengenoemde leerling.

Instructie medisch handelen	
Instructie van de 'medische handeling' + controle op de juiste uitvoering	
Deze instructie is gegeven op:	
Door (naam):	
Functie :	
Van (naam instelling en plaats):	
Aan :	
Functie:	
Van (naam school en plaats):	

De ouder(s)/verzorgers begrijpen dat deze toestemming en verklaring als overeenkomst bindend is en verklaren het document uit vrije wil te hebben ondertekend.

(handtekening)

(handtekening)

Naam: _____

Plaats en datum: _____

Bijlage 3: Verklaring bekwaam uitvoeren van medische handelingen (Bekwaamheidsverklaring)

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling:

Naam:	
-------	--

verklaart dat,

Naam medewerker:	
Functie:	
Werkzaam aan/bij:	

na instructie door ondergetekende, in staat is de volgende medische handeling bekwaam uit voeren:

Medische handeling:	
---------------------	--

De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

Naam leerling:	
Geboortedatum:	

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

--

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is.

De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

--

Ondergetekende:

Naam:	
Functie:	
Werkzaam aan/bij:	
Plaats:	
Datum:	

Handtekening: _____

Bijlage 4: Hoe te handelen bij een calamiteit? (richtlijnen)

Indien zich calamiteiten voordoen ten gevolge van het toedienen van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling bij een leerling:

- Laat de leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer de leerling goed en probeer hem/haar gerust te stellen.
- Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat een van de leerlingen een volwassene ophalen, waarbij u duidelijk instrueert wat de leerling tegen de volwassene moet zeggen).
- Bel bij een ernstige situatie direct het **landelijk alarmnummer 112**.
- Geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische handeling' de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt).
- Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
 - Naam van het kind;
 - Geboortedatum;
 - Adres;
 - Telefoonnummer van ouders/verzorgers en/of andere, door de ouders aangewezen, persoon;
 - Naam en telefoonnummer van de huisarts/specialist;
 - Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
- Bel de ouders/verzorgers en bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon.
- Leg duidelijk uit wat er gebeurd is.
- Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
- In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis de leerling is gegaan.

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 15 van 16

Bijlage 5 Standpunt van het bestuur

Als personeelsleden zouden worden betrokken bij de zorg rond een (chronisch) zieke leerling, dan zouden zij daarmee partners in die zorg worden. In zo'n geval zou het voor kunnen komen dat personeelsleden gevraagd wordt om een medische handeling bij een leerling uit te voeren, waartoe zij niet bekwaam zijn. Deze, niet alledaagse, positie van een personeelslid wordt door het bestuur uiterst serieus genomen. Daarom vindt het bestuur dat haar personeelsleden geen medische handelingen mogen uitvoeren.

In zeer uitzonderlijke situaties en na voorafgaand overleg tussen de directeur, ouders en een individueel personeelslid, kan een uitzondering worden gemaakt, die dan zorgvuldig moet worden vastgelegd en regelmatig moet worden geëvalueerd. Soms verdient het dan aanbeveling een personeelslid een bekwaamheidsverklaring te laten halen. Heeft een personeelslid namelijk geen bekwaamheidsverklaring, dan kan hij bij onoordeelkundig handelen aangesproken worden voor de aangerichte schade. Het personeelslid dat onbekwaam en/of zonder opdracht van een arts een medische handeling (BIG) verricht is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar ook strafrechtelijk (mishandeling). Het bestuur kan op zijn beurt als werkgever eveneens civiel- en strafrechtelijk aansprakelijk gesteld worden.

Door helder te zijn over de beleidslijnen, de (on)mogelijkheden en door de afspraken vast te leggen, wordt zo- veel mogelijke zekerheid aan leerling, ouders, personeelsleden en directie geboden rondom de medische zorg voor leerlingen. Ook voor de verzekeraar van de school / het bestuur moet duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld.

Documentnaam	Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen	2019-09-13
Status	definitief	Pagina 16 van 16